

Interview med Tom Kristensen i anledning af hans udgivelse af digtsamlingen Tatersind, et udvalg af William Waagners digte.

Tom Kristensens fortæller om sit bekendtskab med William Waagner og hans bevæggrunde for at udgive digtsamlingen.

Forfatter: Spada

EKSTRABLADET

8.-12. 1943

EN TATERS GENOPSTANDELSE

Tom Kristensen om William Waagner

Under titlen »Tatersind« er udkommet en digtsamling af én af det danske parnas` mærkeligste personer, tateren William Waagner, der i live ikke fik omtale efter sine digteriske fortjenester, men, desværre, efter sine private meriter. I Waagners tilfælde sander man det rigtige i ikke at omgås kunstnere privat, men kun kende dem, således som deres kunst viser dem, befriet for dagliglivets bekymringer, behageligt retoucherede af ånd og ynde.

Det er *Tom Kristensen*, der nu giver os den kunstneriske *Waagner*, efter at den daglige nu i snart to år har ligget under mulde, og denne taterens genopstandelse vil utvivlsomt blive berigende for mange - digte kunne han til tider med zigøjneragtig djævelskab, *skønt hans mor var af de røde tatere og ikke af »Romaniermand«*. *Om det ene er bedre end det andet er vel en temperamentssag og ikke et spørgsmål om hårfarve, når alt kommer til alt.*

Artiklen har en satsfejl her.

Journalisten skriver: »skønt hans mor var af de røde tatere og ikke af »Romanier af de røde tatere og ikke af »Romaniermand« er vel en temperamentssag og ikke et spørgsmål om hårfarve, når alt kommer til alt«.

Jeg tillader mig at fortolke det som ovenstående fremhævede tekst.

Torben

En stor lyriker

- Kendte De Waagner? spørger jeg Tom Kristensen, der sidder og stirrer ud på den plads i Virum, hvor statuen af ham endnu ikke er rejst.

Tom Kristensen farer sammen i et lille sæt og smiler, han var i sine egne tanker og blev forstyrret, han må ryste sig selv af sig førend han svarer:

- Ja, jeg kendte Waagner, det var hans lyriske sind, som var grundlaget for bekendtskabet - lyriker det var han, det mærkedes på hans stemme, der, når vi strejfede et lyrisk tema, steg på den mærkelige måde, jydernes stemme stiger - men der var rigtig nok det nedslående, at han, så at sige uden overgang, kunne falde tilbage til al andet end lyriske temaer og prøve med lidt fiduseren i pengesager, det var ikke så rart. Da vi havde kendt hinanden en hel uge, kunne jeg ikke mere holde ham ud personlig - men digterisk står han for mig i et uforanderligt skær. Han er efter min opfattelse en meget betydelig lyriker, som vi ikke kan overse. Der skete nemlig det, at Waagners poesi til sidst blev

ganske fortiet for hans personlige adfærds skyld - jeg skal ikke prøve på at vaske ham ren, men jeg vil dog sige, at han er det største eksempel, jeg har set i min tid på, at en mands karakter fuldstændig fordunkler, hvad han har lavet.

Hør her dette vers fra digtet »Du som fo´r«:

*Erindrende mit løfte
blæser ud jeg tællepråsen
og mindes dig - hver nat, når
månen lyser på mit bord.
De er klamme, disse stråler,
som vor kærlighed var kølig.
Thi de sande ord er kolde,
er de ikke, du som fo´r.*

Eller disse sommerlige strofer fra digtet »En sommersang«:

*Se, »væn« det ord er gammelt,
og gammeldags er »huld«
så løsner jeg, min hulde,
din blusenål af guld*

*og kysser farvelinien
som tværs på brystet går,
for du har aldrig været
så solbrændt som i år.*

Tom Kristensen falder igen hen i sine egne tanker. I dag ligner han en departementschef med sort slips og en egen stramhed i holdningen, det er vist remeniscenser fra hans Holberg-tale til Otto Rung i går.

- Hvem synes De, at Waagner ligner som digter?

- Egentlig ingen, men skal det være, så kan man måske finde lidt Aakjær i ham og lidt Burns. Det var forresten lettere at skrive Burns´ biografi, som ikke var nem for de nænsomme biografer, end det bliver at skrive Waagners. Men jeg har forsøgt, uden at stikke under stolen, at give en anelse om ham, som han var. Der var mennesker, som hele livet holdt af ham, først og fremmest Bertel Budtz-Møller, store, stærke Bertel, som forresten ikke engang kunne tumle ham, og kunsthandler Fr. Dam, og der er vidnesbyrd fra hans skole og avisudklip og endelig en udtalelse af hans kone om de sidste år, som borger for, at der i den vilde tater boede det menneske, som vi kan se i digtene, hvis vi først vil gøre os den ulejlighed at glemme vildmanden, som huserede i bladernes spalter fra ballade til ballade. Fare hen, fare hen - som vinden sagde.

Requiescat in pace! (Hvil i fred.)

Det vigtigste er, hvordan folk bedømmer digteren, og jeg vil hævde, at ham har de endnu ikke fået lejlighed til at bedømme rigtigt. Den lejlighed skal og må de have, det fortjener denne mands værk, som hører til de gode i dansk poesi.

Jeg har kaldt samlingen »Tatersind« til minde om hans mødrende oprindelse, denne oprindelse i forbindelse med dødsårsagen hjernebetændelse, fortæller meget, synes jeg, som kan bidrage til forståelse af hans livs vildskaber.